



UTKAST TIL BRANSJERETNINGSLINJE

Minimumskrav for å ivareta slakterienes kontroll
med legemiddelrester før slakting av fisk

Sammendrag

Retningslinjen angir den minimumsinformasjon som Mattilsynet mener slakteriet må få fra oppdretter for å kunne utøve sin lovpålagte kontroll med legemiddelrester forut for slakting av fisk. Vedlagt mal er kun et eksempel. Innhenting av informasjon kan gjøres på flere måter; manuelt eller elektronisk, med eller uten ønsket tilleggsinformasjon.

Bakgrunn for retningslinjen

Retningslinjen er utarbeidet i samarbeid med næringsaktører, og i dialog med Mattilsynet, i etterkant av Legemiddelkampanjens obligatoriske Quest-back til alle slakterier våren 2017. Hensikten er å bidra til at slakteriene er tilstrekkelig kjent med de krav regelverket og tilsynsmyndigheten stiller til slakterienes kontrollfunksjon for å sikre at fisk som slaktes ikke inneholder legemiddelrester over tillatte grenseverdier.

Regelverket

De viktigste bestemmelsene som regulerer slakterienes kontroll med legemiddelrester finnes i «Forskrift om kontrolltiltak for restmengder av visse stoffer i animalske næringsmidler, produksjonsdyr og fisk for å sikre helsemessig trygge næringsmidler»; den såkalte «Restkontrollforskriften». Det er kapittel III i forskriften som spesifikt omtaler slakterienes kontrollfunksjon. I tillegg gjelder de generelle kravene i Internkontrollforskriften som blant annet skal sikre at tiltak er iverksatt for å oppfylle lovgivingen, herunder at ansatte har tilstrekkelige og oppdaterte kunnskaper om internkontrollen og vet hvordan ansvar, oppgaver og myndighet er fordelt i bedriften.

Slakteriets kontroll

Slakteriets kontroll oppfattes av tilsynsmyndigheten i første rekke å skulle være en dobbeltkontroll av om tilbakeholdelsestiden for legemidler som er brukt til fisken er overholdt når fisken skal slaktes. Vær oppmerksom på at det forventes å komme legemidler på markedet som kan ha svært lang tilbakeholdelsestid. Tilbakeholdelsestiden for enkelte legemidler kan alt i dag være så lang at den overgår tilbakeholdelsestiden for andre preparater som er brukt på et senere tidspunkt i produksjonen. Fokuset er derfor lagt på tidspunktet for når siste tilbakeholdelsestid utløper.

Ved at både siste dag for medisinerings, tilbakeholdelsestid fastsatt av fiskehelsepersonellet, og gjennomsnittstemperaturen i sjøen i tilbakeholdelsestiden angis (f.eks som beregnet/angitt i oppdretters produksjonsstyringsystem), oppfatter Mattilsynet at slakteriet har nødvendig minimumsinformasjon for å kontrollere at riktig tilbakeholdelsestid er beregnet og overholdt av oppdretter.

Informasjonen om bruk av bedøvelsesmiddel, og opplysningen fra oppdretter om at faren for at fisken kan være påvirket av medikamentbruk i nabomerder er vurdert, skal bidra til å redusere sannsynligheten for at fisken som mottas til slakting kan inneholde restmengder, selv om den ikke er behandlet.

Opplæring av kontrollørene

Mattilsynet vil i sitt tilsyn legge vekt på å sjekke at bedriften har prosedyrer for hvordan medisinstoffkontrollen skal gjennomføres, og at det er utpekt ansvarlig(e) med stedfortreder(e) for denne kontrollen. Videre vil de sjekke at de som skal gjennomføre medisinstoffkontrollen har tilstrekkelig kunnskap omkring regelverket som gjelder for mattryggheten ved bruk av legemidler, og at de kan dokumentere nødvendig opplæring. Bedriften bør også ha klare rutiner for hvordan en eventuell stans i slaktingen skal håndteres (myndighet mv) dersom kontrollen viser at dette er nødvendig

«Eksempel-mal» med minimumsinformasjon

Malen på neste side er kun et eksempel på hvordan et slakteri kan hente inn nødvendig minimumsinformasjon for å utføre sin kontroll. De samme minimumsopplysningene kan gis på andre måter; både manuelt og elektronisk. Mange bedrifter ønsker å gi ulik tilleggsinformasjon (f.eks alle behandlinger siste år, en forsikring om at fisken ikke er behandlet med visse typer legemidler osv). Dette er selvsagt helt greit og opp til det enkelte firma å gi eller etterspørre.

Eksempel-mal med minimumsinfo for å ivareta krav i Restkontrollforskriften

Egenerklæring fra oppdretter for slakteriets kontroll vedr. bruk av legemidler

(Jfr. § 11 i restkontrollforskriften)

Sendes slakteriet i god tid før slakting.

Slakteri - tilvirker - pakkeri	
Registreringsnummer og navn	
Tidspunkt for slakting (fra – til)	
Ukenummer	

Oppdretter	
Lokalitet (nummer og navn)	
Merdnummer	

Er fisken medisinbehandlet siste 12 mnd?	Ja		Nei	
Når utløp siste tilbakeholdelsestid?	Dato:			
Opplysninger om denne behandlingen:				
Sluttdato for behandling				
Fastsatt tilbakeholdelsestid (gitt av fiskehelsepersonell)				
Gjennomsnittlig sjøtemperatur i tilbakeholdelsestiden				
Behandlende fiskehelsepersonell (navn)				
Medikament(er)				
Merknader				

Siste bruk av bedøvelse til fisk i aktuell merd	
Medikament	
Dato	
Dato for tilbakeholdelsestid	
Evt. merknader	

Er det brukt medikament i nabomerder som vurderes å ha betydning for fisken i merd(ene) som skal slaktes?	Ja		Nei	
Hvis ja, er fisken forhåndskontrollert for aktuelle reststoffer?	Ja		Nei	

Oppdretter	
Undertegnede er kjent med kravene i restkontrollforskriftens kap.II om tilbakeholdelsestider mv	
Dato / underskrift:	

Slakteriet	
Undertegnede er kjent med kravene i restkontrollforskriftens kap.III om kontroll med tilbakeholdelsestider mv.	
Dato / underskrift:	